

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.
Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Bérmertetlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Gyümölcsészet.

VI.

Határozottan nyilvánítottuk, s nyilvánítjuk újabban is, miszerint a gyümölcsészettel való foglalkozás nemcsak legkellemesebb időtöltés, hanem szakavatott eljárás mellett a gazdaságat minden ága között — területének arányához képest — legtöbb anyagi haszonnal is jár, mindenek fölött pedig a népnél leendő meghonosodás esetében erkölcsi tekintetben is a legjobb hatással lenne. Ily sok oldalu előnyénél fogva tehát az államnak nemcsak érdeke, hanem kötelessége minden kitelhető módon oda hatni, hogy a nép a gyümölcsfa tenyésztést megkedvelje; de kötelessége módot és alkalmat is nyújtani arra nézve, hogy a nép azt megtanulhassa és gyakorolhassa.

Nem teszünk tehát fölösleges munkát, ha — annak felemlítése mellett, miszerint az e téren teendőkből e korig még igen kevés történt — kimutatjuk azon roppant hátrányt, mely a katasztrális munkálatnak jelenlegi módozatában leendő keresztül vitele esetében — tehát épen az állam részéről — a gyümölcsészetre nézve felmerül.

Szerfölött téves, káros és sem az igazsággal, sem a törvény szellemével össze nem egyeztethető a cat. bizottságoknak azon eljárása, hogy az ugynevezett szőlő-alja és föle kerti minőségben a legmagasabb tiszta jövedelemmel lett fölvéve, és ennek folytán súlyosabb adó alá esnek, mint a szántóföld és rét, holott a szőlő alatt és a fölötté lévő ezen területek épen a leghaszontalanabb részei a szőlő-birtoknak és pedig részint azért, mert azok szüreti és egyéb szőlő munkálatoknál lerakodási települ szolgálhatnak, tehát épen semmi, vagy a legesekélyebb hasznat nyújtják, részint mint meredek, gödrös, kopár, homokos és köves talajok, ha részben kaszáló, vagy szántóföldképen miveltenek is, silány minőségüknel fogva a legutolsó osztályú föld és rét birtok alatt állanak és még is a tervezet szerint a legsúlyosabb adó alá esnének, csupán azért, mert kerítés alatt állanak s mert

felvétel alkalmával rajtok kisebb, vagy nagyobb számú gyümölcs-fák találta tta k. Tehát ezen félig meddig haszontalanoknak általában elismert területek a legmagasabb adó alá esnének azon okból, mert a tulajdonos, hogy azoknak mégis némi hasznát vegye, gyakran nagy fáradsággal és költséggel azt néhány gyümölcsfával beültette. Minő ellentét, a gazdasági ipart teherrel sújtani, míg hasonló haszontalan területek, ha eredeti vadágukban, erdei fákkal és bokrokkal benöve hagyattak, erdő minőségben vétettek föl és alig esnek valamelyes adó alá!

Ily eljárással az állam részéről a gyümölcsészet nem támogatásban részesül, hanem épen az ellenkező történik, mert ezen cél- és törvényellenes eljárás folytán több szőlő-birtokos oly képen nyilatkozott, miszerint átkozza a pillanatot, midőn eszébe jutott egy darab gyümölcsfát ültetni, s kijelentette, hogy ha ezen különben haszontalan birtoka a rajta létező egy-két darab gyümölcsfa miatt a legmagasabb adó alá vonatik, később termő gyümölcsfáit kivágni és ez által a szőlő aljának kerti minőségét megszüntetni.

Ez egy országos csapás lenne a gyümölcsészetre nézve, különösen a jelenlegi szomorú borászati viszonyok között, midőn a hallatlan silány bor-ár, sőt lehet mondani a borforgalom teljes szünetelése mellett, a szőlőművelés ugyis tetemes veszteséggel jár, és ki még azzal föl nem hagyott, egy két évig csak a jobb jövő reményében folytatja.

Ily körülmények között a szőlő-birtokot közvetlen és melleleg is ily roppant teherrel sújtani annyit tesz, mint a nép körében azt és vele a gyümölcsészetet megsemmisíteni, mert — általában elmondhatni — a mennyire a nép gyümölcsfatenyésztéssel foglalkozik, az csaknem kizárólag a szőlők alatti kopár kaszálókon és szántóföldeken történik. És hogy a gyümölcsészetre nézve általunk jelzett veszély mérve nem is valami csekély, mindenki meggyőződhetik fölöle, ha megtudja, hogy Zalamegyében kerti minőséggel 24 ezer hold ily nemű birtok vétetett föl.

Igénytelen nézetünk szerint tehát a téves és káros hatású osztályozás, a tiszta jövedelemnek minden képzeletet meghaladó magassága megszüntetendő s oly intézkedés teendő, mely a haszontalan területeknek gyümölcsfák ültetése általi hasznosítását a tulajdonosra nézve kívánatosossá teszi, e téren kitüntetett szorgalmát nem sújtja, hanem ellenkezőleg némi kedvezésben részesíti.

És ilyeszerű eljárás nem is volna valami szokatlan és eddig nem létezett újítás; mert hisz az 1879. évi 31-ik törvény cikk azon területekre nézve, melyek fekvésük és a talaj minőségénél fogva a véd-erdők sorába tartoznak, nem csak parancsolólag rendel el a befásítást, hanem azoknak az állam részéről többrendbeli kedvezést is nyújt, t. i. adómentességet és a befásításra állami segélyezést. És mind ezt azon indokból, hogy azon területeken a vízmosságok keletkezése megakadályoztassék, az alján fekvő rét és szántóföldnek, mint hasznos birtokoknak eliszapoltatása megelőztessék. Tehát ha a véd-erdők fönntartása, alakítása állami szempontból segélyeztetik, előmozdítatik, miért nem részesíthetné az állam hasonló kedvezményben a gyümölcsészetet, mely állami szempontból tekintve is a véd-erdőknél sokkal fontosabb érdekű.

Ha sikerült igénytelen felszólalásunkkal az intéző körök magas figyelmét e tárgyra irányozni, azt hisszük, hasznos szolgálatot tettünk vele a gyümölcsészetnek.

Zalaegerszeg, 1883. március 16.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Beeses lapjának f. é. 10-ik számában fölszólalás történt a zala-egerszegi takarékpénztár igazgató választmányának azon intézkedése ellen, mely szerint a takarékpénztár a betétek után f. é. február 1-től kezdve 4 1/2 százalék kamatot ad; ellenben ugyan azon naptól kezdve a 10% adót a betevő helyett megfizeti.

Felszólaló urnak figyelmét-elfutotta azon körülmény, hogy a jelzett naptól számítva a betevők az élvezett kamatok után 10% adót tartoznak fizetni, melyért az

— Oh, oh ezek a férfiak! — kontrázott Bodorné.
— No, hát mondj csak lelken, nem égbe kiáltó méltatlanság ez!?

Égbekiáltó! — erősíté a fiskálisné; de a másik pillanatban már vendége új kalapján akadott meg a szemé s így nagyon természetes, hogy a thema a férfiakról csakhamar a kalapokra tért át s alaposan meg lón vitatva, hogy a Clarisse, Angela, Bella, Dora a vagy a Lolla, Viola, Bernhardine, Heloise kalapok szebbek-e? divatosabbak-e s mindez oly nagy hangon, oly tüzrel történt, hogy a fiskális ur füleinek dobhártyáit veszélyeztetve látván, jobbnak gondolta odább állni a nagy lárna elől. Pedig hát ez még csak mind semmi volt ahhoz képest, a mi akkor keletkezett, midőn Bodorné ő nagysága többi vendégei is megérkeztek, úgy hogy Bodor ur utóvégre is kénytelen volt megszökni saját házából a — kasznóba, ézerszer és ézerszer megátkozva minden ozsonát vizített és különösen Szarvay urat, mert hát, nézete széghogy Bodorlakon as asszonyok egy idő óta egyebet sem tesznek, mint ozsonát és pletykáznak. És szó a mi szó, a fiskális ur méltán is tarthatta minden baj okozójául Szarvay urat. Mert ez a Szarvay — ki egyébként rangjára és foglalkozására nézve a város első adonisa volt, más teendők hiányában abban találta minden gyönyörűségét, hogy, mint szorgalmas méh, fáradhatlan buzga lommal gyűjtötte a városban azon érdekes adatokat, melyeket a közönséges nyelven pletykának neveznek. Szarvay figyelmét ki nem kerülhetette semmi, nem törtenhett a városban olyan, mit ő még azon frissiben meg nem tudott volna. Ma azzal lepte meg az egyik mamát, hogy Flóra nagysád kiadott régi imádlóján s hogy a szép Nináért a Buga Laci meg a Fertály Pista dul-láltak, holnap Szombathány új selyem ruháját dicseri, majd meg az öreg Muki bácsi kalandjáról mesél. Szóval mindig készen áll nála egy kis friss újság, valami érdekes pletyka s így nem csuda, ha az asszonyok előtt különös gráciában áll.

„Zalamegye“ tárcája.

Bodorné ozsonája

— Bőjtü karcolat —

Irta: Jenvay Géza.

Bodorné ozsonát ad. — Mert hát, tessék elhinni, rettenetes unalmas így bőjtben ez a kisvárosi élet.

Farsangon még csak megjárja. Akkor még is csak van egy két bál, piquenique, estély, koncert s így valahogy csak elmegy az idő. Hanem azután, mikor a Carneval herceg beadja lemondását, ha vége van a farsangnak, — ha elhangzik a zene esábitó hangja, ha a kedv és mámor rózsaszín felhőt tova űzik a kíméletlen bőjtü szelek s ha már csak a csillogó kotlilión ordók, rongyos keztyűk, tépett uszályok, híven őrizett bouquetteok, fizetetlen kontók emlékeztetnek az elmúlt farsang tündérországára, szóval, ha a kalendáriumban a hamvazó szerda következik s vele együtt a „saison morte“, no ilyenkor azután már egyáltalában nincs semmi, őli az embert az unalom! Ilyenkor legtöbbet ér egy jó kis ozsona!

Mert hát, ne méltóztassék azt gondolni, hogy egy ilyen kisvárosi ozsona csupán csak abból áll, hogy az ember megiszik egy esze mocca-, kuba-, menado- vagy domingó kávét s megeszik egy papír vékonyságu sonka szeletet, vagy három szem kompotot. Korán sem! a fő s a legérdekesebb az ilyen ozsonákon az „eszmeesere“. Ah! és Bodorné különösen él-hal az ilyen eszme-eserekért!

Az igaz, hogy Bodor ur e tekintetben egészen másként gondolkodik s határozott ellensége minden ilyen féle lárnás „sokadalomnak“, csak hogy ez nagyon ke-

veset változtat a dolgon; mert Bodoréknál rendszerint az szokott megtörténni, a mit — Bodor ur nem akar!

Hiában áll a városban a legügyesebb fiskális hírében, hiába nyeri meg mindenki pörét, a magát rendszeren elszokta veszteni — feleségével szemben.

Mert; szó a mi szó, Bodorné ő nagysága nagyon jól ért a replikákhoz s ha már azután épen ki fog minden argumentumból, oda vágja a fiskális ur elé azt a fogas kérdést, hogy: — Hát ugyan ki eszi meg akkor azt a tenger sok kompotot ott a spáizban, ha még ozsonát sem tarthatok.

— Megeszszük magunk! — dünnyögi a fiskális ur.

— Persze! azért vesződtem, fáradtam a nyáron annyit, hogy magunk együk meg!

— Hát akkor adja oda a vörös kereszt-egyletnek!

— A vörös kereszt-egyletnek? — iszen nincs most háboru.

— Majd lesz! nem olvasta a „Pesti Napló“-ban, hogy a galíciai határon —

— Ugyan hagyjon föl kérem az ilyen unalmas dolgokkal, mi köze van a galíciai határoknak az én ozsonámhoz. Jobb volna bizony ha inkább egy kis édes ürmös után nézne a pincében. Tudja, hogy a doktorné mennyire él-hal az ilyen édességekért.

— No de ott van ni! — szólt azután, gyémántos gyűrűkkel megterhelt ujjával az ablak felé mutatva — hisz már jön is a lelken. — Isten hozott kedvesem! Isten hozott. — Bizony már azt hittem, el sem jössz. Megfeledeztektél ígéreteről.

— Jaj, dehogyan feledkeztem kedvesem — sopánkodott a doktorné — férjem, a Máté oka mindennek. Képzeld csak, már plain paradé indulni akarok hozzád és ő — — képzeld csak, ez hallatlan! rám támad, hogy mi asszonyok egyebet sem tudunk, mint örökösen csak vizitálni, ozsonálni.

ségügyi
főorvosi
helylyel
a. Pá-
orvos
éretnek
gerszegi
vújtan.
3.
özsef
György
vzó.

József
5-2.

illető pénzintézet felelős, sőt közvetlen fizetésre kötelezett.

A midőn tehát a zalaegerszegi takarékpénztár igazgató választmányja a neheztelt intézkedést tette, csak törvényes kötelességének felelt meg, a betevőket sem hárosította, mert azokra nézve az eredmény ugyan az, ha az 5 frt utáni 50 kr. adót a takarékpénztárnál, vagy az adóhivatalnál fizetik; de nem mindegy a takarékpénztárra nézve, mivel megtörténhetnék, hogy a betevő az illető 5% kamatot fölvevén, ha abból az 50 kr. adót befizetni elmulasztaná, azt helyette a takarékpénztár tartoznék megfizetni.

Főszólaló urnak figyelmeztetést elfutotta az is, hogy a 10% adót elrendelő törvény f. é. február 1-én hatályba lépett és annak folytán a 10% adó s a takarékpénztárnak ez iránti felelősége azon naptól kezdődik. Tehát a visszaható intézkedés nem az igazgató választmány határozatának, hanem a törvény szigorú és világos rendelkezésének eredménye, mert csak is az kötelezi és kényszeríti a takarékpénztárt arra, hogy a 10% adót febr. 1-seje óta fizesse.

Világos tehát, hogy az igazgató választmány sem önkényileg, sem szabályellenesen nem járt, nem járhatott el akkor, midőn a törvény rendelkezésének tett eleget; az sem szenvedhet kétséget, hogy kamat-leszállítás nem történt, mert a takarékpénztár most is épen úgy, mint előbb 5% -ot fizet a betétek után, a különbség csak az, hogy az 5% kamatból $\frac{1}{2}$ % -ot az állam viszi el adó fejében s a betevőnek csak $4\frac{1}{2}$ % -ot hágy.

Nagyon téves főszólaló urnak azon fölfogása, mintha a takarékpénztár az egész évből csak 11 hónapra fizetne kamatot, mert a 78-ik §. (nem pedig a 83.) világosan azt tartalmazza „a hónap első felében betett összeg csak 16-tól, a hónap második felében betett pedig a következő hónap 1-től kamatozik” — a mi nem zárja ki azt, hogy a 15-én vagy 31-én betett összeg kamatozása már a következő napon meg ne kezdődjék.

A jó akaratú főszólaló urnak ennyi fölvilágosítást szükségesnek, de elégségesnek is tartottunk s kit ez ki nem elégít, azzal többé szóba nem állunk.

Egy betevő.

Az értéktőzsde.

(Betejő közlemény.)

Az értéktőzsde berendezéseit e címen közlött két cikkemben főbb vonásaiban megismerttem e lap tisztelt olvasóival. Szükségesnek tartom még az ott folytatott üzlet természetét sokoldalú kinövésével, — a mennyire azt egy cikk keretében lehet — röviden szellettetni.

Az értékpapírok árfolyamait lehet mondani, mint általános szabály azon arány szabályozza, a melyben a kínálat a kereslethez áll. Mennél nagyobb a kínálat valamely papírműben, — annál inkább esőkkenik árfolyama, — és mennél nagyobb keresletnek örvend az, annál magasabb árt kell a vevőnek érte adni. Ezen általános szabály mellett azonban igen sok mellékkörülmény befolyásolja az értékpapírok árfolyamait. — A pénznek értéke, politikai viszonyok, időjárás, egyik vagy másik vállalatot érdeklő üzleti mozzanatok, egyes klikkek manőverjei, az uralkodó hangulat, a külföldi tőzsdék hangulata stb. mindmennyi tényező, melyek a mi értékpapírjaink árfolyamainak alakulására döntő befolyást gyakorolhatnak.

Minden faktorok különösen nagy befolyással bírnak azon értékekkel, melyek a külföldi tőzsdéken is kereskedés tárgyát képezik. Ezek nevezetnek nemzetközi értékeknek és köztük legnevezetesebbek az osztr. magyar hitelbankrészevények, osztrák államvasut, Károly Lajos vasut, Anglobank, Bankverein stb. részvények és ez időszert a magyar 4% -os aranyjárdék is, melynek árfolyamára igen nagy fontossággal bír Franciaország pénzügyi helyzete, — miután Franciaországban nagy mennyiség van belőle elhelyezve.

Kevesebb esélynek vannak kitéve a tisztán helyi érdekű papírok árfolyamai, melyeknél az internacionális

pénz és politikai viszonyok oly gyakori és nagymérvű hullámzásokat előidéznék nem szoktak.

Méltán hasonlítják a tőzsdét sikamlós parketthez, mert ha valamely üzletnél, — hát bizonyára a tőzsde üzletnél kell elővigyázónak és óvatosnak lenni, hogy a vállalkozó „félre ne csusszon”, „el ne essék.”

A leghelyesebb okoskodás nem mindig vezet célhoz a tőzsde üzletnél, és ha valaki a tőzsdén logikát keres, bizony sokszor hiába teszi. Igaz, hogy a reális és észszerű kombináció végre érvényesülni fog, de ez alatt sok más tényező egészen más fordulatot ad az üzlet menetének, mint azt helyes számítással előre látni lehetett volna.

A tőzsde véghetetlen szeszélyes, — és egy és ugyan azon tény, rövid idő alatt egészen ellenkező hatást képes nála előidézni. Gambetta betegsége feletti hírek folytán például a tőzsde meglényhült, — Gambetta rosszabbul lesz, — a tőzsde megnyugszik és az árfolyamok megjavulnak, — Gambetta állapota javuló felben van, — a tőzsdén baíse áll be, — majd megint jelzi a táviró, hogy Gambetta ismét rosszul van, — most meg azért esnek a papírok; Gambetta meghalt; — e hír megint javulást idéz elő.

Ezen egymással homlokegyenest ellenkező benyomások onnan erednek, a mint a tőzsdét vezető két párt, — a hausse és a baíse párt érvényesíti magát: t. i. melyik erősebb a másiknál, — a szerint emelkedik majd az egyik, majd a másik párt nézete túlsúlyra.

Igen jellemző tulajdonsága a tőzsdének az, hogy bekövetkezett tények soha nem idézik elő azt a hatást, mint a kilátásban levők. A tőzsde a jót és rosszat egyaránt előre escomptirozza és rendszeren mindkét esetben túl szokott lóni a célon. Hosszabb idő óta pld. nyomott a hangulat azért, mert fél a tőzsde a pénz megdrágulásától, — fél attól, hogy Berlin vagy Páris felemeli a kamatlábat. A papírok egyre esőkkenek árfolyamaikban, és midőn a táviró csakugyan meghozza a hírt, melytől napokon át félt a tőzsde, az rögtön áremelkedéssel üdvözöltetik. (Előfordult).

No meg az egyes klikkek manőverjei, — hausse baíse consortiumok mennyi féle módon hűtenek port a mindig hiszékeny és saját kárán okulni soha nem akaró nagy közönség szemébe!

Az uralkodó hangulatot sem szabad kifelejtenem, mert ez is sokszor igen számba veendő tényező a spekulációnál. Ha igazi Hausse — Tendenz, — emelkedő irány uralkodik, akkor bizony a tőzsde sokszor az egyszerű ellen is vétkesnek és felérnek látja még a feketét is. A neki bősziált hausse-nak semmi féle árfolyam sem magas és elérhetlen, — valamint ha beáll a baíse irány, ha vissza felé szalad a kerék, a hegyről leérve az egyenes talajon is tovább szalad még és a papírok reális belérteke momentán egészen figyelmen kívül hagyatik.

Az előre nem számítható és változókéony politikai eseményeket mellőzve az utóbbi években megfigyelt és a tőzsdére befolyást gyakorló, időszakonként vissza téő tényezőkre gyanánt a következőket sorolom fel.

Az év elején a lefolyt év üzleti eredményéről keringő hírek, osztalék becslek befolyása alatt foly az üzlet egész martius végéig. Eddig 3—4 év óta ezen időszak mindig bő- és oleő pénzállást mutatott.

April, majus és juniusban az időjárás játszik fontos szerepet. Fagyról, árvizekről érkező tudósítások napirenden vannak (ha vannak) és az árfolyamok egyes papírmeknél mondhatni a thermometerrel esőkkennek és emelkednek. — A pénz april- és májusban kissé fogyagytékon szokott lenni; mert az osztalék kifizetések nagy összegeket vesznek igénybe.

Julius- és augusztusban az aratás és a pénzintézetek félévi mérlegei jutnak érvényre.

Az őszi üzlet több év óta ugyanazon jelenség befolyása alatt foly le. — Ezen jelenség az amerikai gabna import, — mely az európai aranypénzek kiözönlését vonja maga után. Következésképpen az, hogy az európai arannyal fizető bankok aranykészleteik védelmére kamatláb felemeléssel debutroznak. Páris, London,

vendégeit, egész akaratlanul tönkre tette a kis Maresa terveit, mert a lármás karaván, Bodorné szavaira, mint egy varázsütésre, egyszerre fölkerelkedett, hogy helyet foglaljon az ebédelőben, a dusan fölterített asztal mellett, mely csak úgy görnyedt a sok gardinette, palack batoria s egyéb édességek, nyalánságok súlya alatt.

— Ide, ide frau von Hubenhaymer! — sivitott a szíves háziasszony. — Ide! Itt a Habarecyné mellett tessék helyet foglalni.

— Zádor ur! oda a kis Katinka mellé!

— Szabady ur tessék! — öntsön még egy kicsit abból a kávécskából. — Ejnye, ejnye, hogy elgondolkozott, bizonyosan az a kis szöke. No, no, csak ne is mentegesse magát, tudok mindent.

— Csörgösvény galambom, no még egy picit ebből a rossz sonkából.

— Csókollak szívem, lehetetlen! Hisz tudod, hogy nekem oly hamar megárt minden.

— Szegény! — sajnálkozott a közjegyzőné — másodsor is három szem compotot körmölve tányérjára. A mi fölött azután a kis Tilda egészen megbőtránkozott mert — tudni illő dolog — hogy ő csupa affektációból, az oszonnakon nagyon csinnján szokott banni az evésel. Rettenetesen félt a megszólástól. A kávé most is ott áll érintetlenül előtte, azt mondja: soha sem szokott kávézni, a sonkából is alig evett valamit. Nem szereti!

Hiába kínálgatja a szíves háziasszony, csak szabódik irulpirul szegényke, de egy világért sem nyulna semmihez, úgy hogy végre már a doktorné is kezdte meg sokalmi szomszédja makacs szerénykedését s épen valami csipős megjegyzésre készült, midőn egy ujonnan érkezett vendég egészen másra terelte figyelmét.

Ez a jövevény pedig nem volt más, mint Sommás fiskális ur első patvaristája a szép Csombárdy Pista, ki nagyon jó remonének örvendett az asszonyok előtt s így természetesen, hogy Bodornéknál is mindig szívesen látott vendég volt.

Berlin, Amsterdam, Brüsszel fokozatosan felesavaják a kamatlábat és a pénz megdrágulása folytán tőzsdéinken rendszerint kellemetlen hangulat szokott uralkodni.

Ezen állapot kisebb nagyobb változatossággal betart november vége, esetleg december közepéig.

Az év végén a nagy pénzintézetek közreműködése folytán az üzlet barátságosan szokott lefolyni, a törvény értelmében ugyanis a pénzintézetek papirkészleteiket a december 31-iki árfolyam szerint vehetik fel mérlegeikbe és érdekükben állván minél jobb árfolyamokat jegyezhetni, — ha a viszonyok egyébként engedik, e célból rendszerint félvillanyozzák az üzletet. Ezek azon jelenségek, melyekkel az utóbbi 3—4 év alatt majdnem systematikusan találkozunk a tőzsdén, nem számítva természetesen a folyton változó politikai befolyásokat és az egyes finansziális vállalatok beléletéből folyó körülményeket.

Az értéktőzsdéről szóló cikksorozatomat ezennel befejezém, ígéretemhez képest legközelebb a tőzsdéirjegyzékről fogok írni.

Wurda Adolf

bank- és váltóüzlet tulajdos Veszprémben.

Fővárosi levél.

(Tél és Tavasz. — Mit hoz nekünk a tavasz? — A csángók jönnek — Adakozunk! — Zichy Mihály itthon. — Magyar salon. — Mikszáth aint felolvasó. — Párbajok.)

Már azt hittük, hogy Tél generálisnak megfújták a takarodót s ő vitézsége be adta a kulesot; utcaink tavaszi képet nyújtottak; a sétáló tavaszi világos ruhákban tetszelegtek; a napernyők kibontogatták apró mozgósátraikat; s icipici ibolya-csokrok bódító illattal hirdették: tavasz van! tavasz van!

De megboszankodék vala ennek miatta a vén dörögő-morgó generális s lón sirás-rivás s fogaknak csikorgatása. Már t. i. a bőjti szelek viték vége szörnyű sirást-rivást s maga a Tél generális csikorgatta a fogát, kimutatván a foga fehérét. És lón bokáig érő hó s kilátás szép fehér husvétra, ha a márciusi nap megnem törí a tél hatalmát s elő nem készíti az utat annak a szép tündér kisasszonynak, kinek jövetelére az egész természet már titokban készülődik, hogy aztán virágokat hintsen utjára s ünnepi díszben fogadhasza.

És ez a szép tündér-kisasszony, kinek mosolya már ránk ragyogott a nap arany sugaraiban, s kit repeső szívvél várunk, ki volna más, mint a — Tavasz?

Nem félünk tőled te vén generális, hiába tartod fogva a természetet „fehér sereggeddel,” hiába dörögsz, morogsz, pattogsz szél-korbácsaiddal; nem félünk tőled, mert tudjuk, hogy meg vannak számlálva napjaid; a takarodó meg van fújva és zsarnokságodat fölvaltja a tavasz szelid uralma. . . .

Oh de mást is hoz nekünk nem sokára az a szép ragyogó tündérkisasszony, nem csak mosolygó napsugarat, nem csak fakadó virágokat, nem csak enyhe levegőt, balzsamos illatot, és esiesérgő madarakat. . .

Oh ezeken kívül még egyebet is hoz nekünk; ami drágább a mi szívünknek a napsugárnál, a virágoknál, enyhe levegőnél, balzsamos illatnál, esiesérgő madaraknál.

Hozni fog nekünk édes testvéreket, kik elváltak tőlünk szakadva s messze-messze idegenből vágyódtak a mi testvéri ölelésünkre. Ezer s nemsokára talán már huszezer magyarral, józan, becsületes, munkás magyarral fog szaporodni e nemzet, mely annyira rászorult fiaira, igazán szerető fiaira.

Igen a tavasz nyílása ezer csángó-magyart hoz nekünk haza! És ha ezekről gondoskodva lesz, jön a többi is, két-ezer, három-ezer, öt-ezer, tízezer, húsz-ezer. . .

Már folyik a megváltás műve. . . .

Az egész nemzetben megindult a mozgalom. . . . Telepítük haza testvéreinket, ami édes testvéreinket, akik elszakadtak tőlünk, s akik visszavágyódnak hozzánk haza!

És megindultak az adakozások ország-szerte. És ma-holnap már együtt lesz 20,000 ezer frt. (Ennyi kell,

— Isten hozta! isten hozta! kedves Csombárdy ur! — sikogott a szíves háziasszony. — Jaj de rég volt már szerencsénk! Tessék helyet foglalni. Ide, ide mellém! — Rossz ember, soha felénk sem néz! Boriska készíts csak hamar egy esze kávé az ügyvéd urnak. Vagy talán chokolade-ot parancsol?

— Csókolom kezét nagysád, de —

— Semmi de! — tiltakozott Bodorné ó nagysága

— velünk fog oszonnázn!

— Mondjon valami újságot kedves Csombárdy ur!

— szolt közbe Habarecyné.

— Oh azzal most az egyszer szolgálhatok, — mosolygott a megszólított, nagyot hörpentve az előtte álló kávé eszéből. . . . Épen ma este halottam a kaszinóban, Muki bácsi mesélte, ő pedig, mint tetszik tudni, az e féle dolgokban a legauthenticusabb forrás az egész városban.

— Halljuk! Halljuk! — türelmetlenkedett a közjegyzőné s vele együtt az egész társaság.

Égek a vágytól! jegyzé meg a doktorné.

— Hát kérem — kezdé Sommás ur patvaristája, phlegmatica ketté vágva a tányérján levő sonka szeletet, mintegy előre akarván ezzel jelezni a mondanókat — azt beszélék a városban, az az parlon! csak a Muki bácsi beszélte a kaszinóban, hogy a Kemendyné ott hagyta a férjét — elváltak!

Elváltak!! kiáltott egyszerre három négy torok is.

— Megmondtam én azt előre! — Tudtam én azt előre! vágott közbe a doktorné — Eveline nem a Kemendyhez való. Kemendy egy házsiartos, könnyelmű, udvariatlan ember!

— Eveline meg egy elkényeztetett, nagyravágyó teremtés! — toldta hozzá a közjegyzőné.

— Azután Kemendy soha sem is szerette Evelinet, — jegyzé meg Habarecyné. — Pénzért érdekből nősült, az ilyen házáságnak pedig előbb utóbb csak az a vége hogy: divorçons!

hogy az első ezer embert ellássuk költséggel.) De hol van még a többi?

Akinek tehát van pár krajcárja, amit a mindennapi kenyérből megtakaríthat; akinél akad néhány fillér, mit — ha nélkülözéssel is — a haza oltárára tehet le; ne mulassza el a megváltás művében részt venni, mert bizony mondom nektek, ennél nemesebb dolgot nem művelhettek! ...

Váltsuk meg tehát saját édes testvérünket: adakozzunk! ...

* * *

Mást is hozott még nekünk azonban a közeledő tavasz. Haza hozta legnagyobb művészeink egyikét, kinek híre ép úgy járta az egész világot, mint Munkácsy Mihályé. Haza hozta nekünk Zichy Mihályt.

Azaz, hogy mit is beszéltek, Zichy Mihályt bizony nem hozta haza; sokkal kisebb, nem sokkal tehetősebb nemzeti vagyunk, mintsem hogy nagyjainkat megtudnók magunknak tartani. Zichy Mihályt nem került még haza, noha neki legfőbb vágya hazája szent földjén letelepedni. Ő künn bolyong Oroszországban, hol Lermontov műveit illusztrálja.

A tavasz nekünk az ő műveit hozta haza. Ott vannak kiállítva mindannyian a sugáruiti műeszmákban.

De mindegyik műve annyira magán hordja alkotója jellegét, hogy bátran mondhatjuk: Zichy Mihály itthon van!

Itt látjuk összegyűjtve nagy részét annak, ami az ő nevét a hír számára kapta s a legnagyobb művészek egyikévé avatta tőle.

Mi persze már csak akkor ismertük el művészetét, mintán előbb Gautier Teofil az egész dícsérte, s az egész világ bámulata kiállította neki a művészi oklevelet. Addig mi nem tudtunk róla semmit.

Az igaz, hogy még most sem törődünk vele sokat, különben nem engednők a külföldön bolyongani.

Zichy Mihályt: itthon volna helye!

Egyelőre azonban örüljünk annak, hogy művei itthon vannak s rójuk le irántuk a méltó bámulat adóját.

* * *

Még valami újat, örvendeteset kell följegyeznünk.

Uj, mert még mindaddig nálunk nem volt, s örvendetes, mert társadalmi életünkben jelentékeny szerepe juthatna; persze csak úgy ha majd teljesen kinövi magát. Az első magyar „salon”-ról van ugyanis szó.

Franciaországban, illetőleg Párisban (mert hát Páris-Franciaország) a salonok nagy szerepet játszanak a társadalmi életben. Az irodalom és művészet, de még a politika erói is itt lüktetnek. Tea mellett, vidám eszegetés között, női szemek csillogó mosolyánál sok üdvös dolognak vetették el magyát.

Nos hát nálunk is nyílt meg a héten egy ilyen salon.

Vörös Pálné urhély, termébe gyűlt egybe a társadalom sok kitünősége. Es a programom igen élvezetes volt. Gyulai Pál roppant érdekes feolvasást tartott Arany Jánosról; Mikszáth Kálmán egy jóízű novellát olvasott föl; ami legalább is olyan pikáns dolog, mint az ételek között nem tudom én miféle fecske-fészék. Mert Mikszáth még soha nyilvánosan föl nem olvasott s az ő paléozs dialiktusát s zamatos előadását csak legközelebbi ismerősei élvezhették. Végül Szász Károly szavalt költeményeket.

Az első salon tehát megvolna.

Ohajtsuk, hogy sok utánzóra találjon!

* * *

No de írjunk valami régit is!

Mi lehetne ez más, mint az ominozus — párbaj!

Mert a múlt héten megint volt, s a jövő héten megint lesz.

A múlt héten Urváry Lajos és Bekács Gusztáv löttek lyukat a levegőben, a hírlapokban eléggé szellőztették — mulatságos — ügy miatt; a jövő illetőleg még

* Adakozásokat készségezzel elfogad s nyilvánosan nyújtás a lapok szerk-sztésége, ugyszintén Hevesi József, lapunk budapesti munkatársa. (Sándor utca 17. sz.) A szerk.

— Borzasztó! Hallatlan! — sopánkodott a járásbíró — ilyen skandalum, ilyen skandalum!!

Pedig hát — ugy magában — tiszta szívből örült ennek a borzasztó skandalumnak, a melyet azután az ozsonmázó társaság minden oldalról oly tüzetes és beható eszmecserre tárgyává tett, hogy még akkor is ez a thema forgott a szőnyegen, mikor, ugy 8 óra felé, Bodor ur is haza vetődött a kaszinóból, a mi különben egyszersmind gyengéd figyelmeztetésül is szolgált a kedves vendégeknek arra nézve, hogy most már ideje volna haza készülni.

S csakugyan, édes esőkök, ölegetések között nem sokára el is oszlott az ozsonmázó társaság s a fákális ur egész könnyen lélekzött föl midőn megszabadult felesége lármás vendégeitől — pár napra! A doktorné azonban alig lépett ki az ajtón, mindjárt, még az utcán leszóla Bodorné ozsonniját.

— Jaj, de milyen rossz is volt az a kávé, valóságos löre! — szólt a karjába esipeszkedő közjegyzőnek. — No már én ílyet restelnék földelni vendégeimnek.

— Hát még az a kompót! — segített neki a járásbíró — csupa penész volt az egész.

Láttad mama — szólal meg a doktoré reményteljes kis Kamillája is — milyen furesa, milyen csudálatos frizurája volt a Bodorné néniének. Azután képzeld csak mama, ozsonnára nem kaptunk mást, mint egy eszeze rossz kávé, meg három almát, abból megevevtt előlünk kettőt a Lajcsika.

— Nagyon rosszul neveli Bodorné a gyermekeit, — jegyzé meg Habarcyné.

Hanem hát Bodornénak is volt panasza vendégeire. Kedvtelenül nézett végig a letarolt asztalon, azután akarva, vagy akaratlanul, de denique csak kieszott a száján, hogy: jaj istenem de sokat; de nagyon sokat ettek!

valószínűleg e héten, aligha Hentaller Lajos és Vértessy Arnold állanak majd ki a plazra egy polemia miatt.

Az ut már pompásan előre van készítve; a kölcsönös sértések metörténetek s most a segédek a sor, hogy odakiáltásuk: — Rajta! (Már meg történt. Szerk.) Hevesi József.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A szombathelyi püspök ömeltóságának felszentelése — újabb s biztos forrásból nyert értesülés szerint — április 15-én május hóra halasztatott el, a felszentelés napja azonban még nincs megállapítva. — Szombathely városa már is nagy készülteket tesz, hogy méltó fényvel fogadja új főpapját!

A magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete zalaegerszegi fiókjának f. hó 4-én Skublics Jenőné urhély, egyleti alelnök vezetése alatt tartott közgyűlésén felolvasott az egylet működését főb vonásában feltüntető titkári jelentés. — A számvizsgáló bizottság jelentése alapján az egylet pénztárnokának a felmentvény megadatott s miután 59 firt 19 krral több utaltatott ki, mint mennyi tényleg befolyt, ezen hiánynak az 1883. évi bevételből eszközöndő kifizetésére fllhatalmaztatott. — Elnök indítványára elhatározott, hogy a március 3-án tartott hangverseny tiszta jövedelméből az alapszabályok értelmében a helybeli fiók-egyletet illető rész, valamint a sorsjegynyomernény összegből 50 firt a helybeli szegények segélyezésére fordították a választmány intézkedési jogának fenntartásával. — Tekintettel arra, hogy a március 3-án tartott hangverseny sikere kizárólag az abban résztvett műkedvelők buzgóságának és áldozatkészségének köszönhető — elnök indítványára a műkedvelőknek a nemes ügy érdekében tett szíves fáradozásaiért egyhangú lelkesedéssel jegyzőkönyvileg köszöntő szavaztatott. — A közgyűlés utolsó tárgyát a kisorsolt választmányi tagok helyébe új vál. tagok választása képezte. A választás megkezdése előtt elnök indítványára a kisorsolt Svastits Benőné, Fischer Miksáné urhélygek, dr. Horváth Károly, dr. Mángin Károly urak vál. tagokká újból egyhangulag megválasztattak, Hubinszky Adolf ur helyébe pedig ifj. Thassy Lajos ur lett beválasztva.

A magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete zalaegerszegi fiókjának pénztári kimutatása az 1882. évről. Bevételek: tagsági díjakból 324 firt., adományokból 62 firt., az ápril hóban tartott mulatságból 245 firt 43 kr., kamat 22 firt 36 kr., alapító tagsági díjból 20 firt, a tirolí árvízkiaróslultak részére adományból 176 firt, összesen 847 firt 79 kr. — Kiadások: kötszerokért 32 firt 97 kr., kötszövetért 15 firt 01 kr., meghívókért 4 firt 50 kr., Erzsébet-kórháznak 2 firt 50 kr., a központnak 182 firt 50 kr., a tirolí árvízkiaróslultaknak 206 firt, 10 drb. vörös-kereszt sorsjegy 50 firt, 55 megszavazott segélyre 168 firt, összesen 908 firt 98 kr. Bevételei hiány a pénztárnok javára az 1883. évre 59 firt 19 kr. —

A keszthelyi csónázó egylet f. hó 11-én tartott közgyűlésén megállapított az évi költségvetés, melynek kapcsán határozatilag kimondott, hogy az alapító tagok ez évben kivételkép egy forintot fizetnek, mely címen befolyó összeg kizárólag csónakok beszerzésére fordítatik s intézkedés történt két csónaknak megrendelése iránt Balaton-Füredről. — A megajított tisztújítás eredménye: dr. Csanády Gusztáv elnök, Csesznák Miklós alelnök, Kiss József hajóparancsnok, Rómay Mihály pénztárnok, Sparszám Pál jegyző. Választmányi tagok: Csesznák László, Lipp Vilmos, dr. Balázs Árpád, Fábri Pál, Hoffmann Soma, Garay Sándor, Koller Ferenc. — Az egyleti tagok közül ugyanezen közgyűlésen sokan beiratkoztak a „Balaton-Egylet”-be tagokul.

A zalaegerszegi szegény gyermekek karácsonyfája című egyletnek dr. Mángin Károlyné urnó 30 firtal alapító tagjává lett.

Híveinek jólétén buzgón fáradozó plébános. Toronyos Gábor novai plébános ur iparkodott Nova községet a zalamegyei gazdasági egyesület szép és üdvös céljaival megismertetve, az egyesületbe belépésre serkenteni. A község azonban a szegénységgel mentegetvén magát, a felhívást nem követte. A plébános ur híveinek nem csak lelki, de az életben is vezére óhajtván lenni, a községi képviselő előtt kijelenté, hogy Nova község helyett hat egymás után következő éven át az évi öt forint rendes tagsági díjt fizetni fogja, hogy a községet az egyesület jótéteményeibe részesíthesse. A plébános ur ezen valóban méltó elismerést érdemlő nemes elhatározása folytán Nova község az egyesület rendes tagjává a tett bejelentés folytán fel is vétetett. A nemes tett önmagában lelly ugyan e feletti örömben jutalmát, mégis nem mulasztottuk, hogy a plébános urat hazafiai tisztelettel ne üdvözöljük azon buzgalmáért, melylyel hívei érdekében a jó és hasznos üdvös intézmények megismertetésében s terjesztésében fáradozik. Hívei erkölcsi és anyagi jólétének emelkedése koszoruzza fáradaimait!

A bécsi magyar egylet f. hó 10-én tartott koszorúskája a Gartenbaugesellschaft termében a 34. sz. Vilmos német esászár nevet viselő gyalogezred zenekarának közreműködése mellett kitünően sikerült. A csinál díszített terem zsufolóság megtelt előkelő közönséggel. Éjfélt után hat esikósnak öltözött rendező jött be a terembe, mindegyikkel egy-egy „pörleány”; elül a cigányok húzták a Hunyady indulót s azután — boros üveggel kezében — megkezdődött a esárdás. E festői kép akkor érte tetőpontját, midőn a terem elsőtétített s egyik oldalról a görögütiz veté melancholicus fényét a képre. — Tombola is volt. A tapintatos rendezőség megkímélte a közönséget a monotor kártyáktól és ezek helyett a kisasszonyok esinos kis esokrokat árusítottak s a virágok száruira voltak tűzve a számok s így már a virágok is megérték amyit, mennyit a tombolajegyért kellett fizetni, kivált ha azt egy-egy tüzes szemű kis lányka árusította. — A mulatság az egyletnek 120 firtot jövedelmezett, mely összeg szegény honfitársak segélyezésére lesz fordítva. (Sz. S.)

Borászati előadás Keszthelyen. Keglevich István gróf, az országos borászati szövetkezet létesítésén oly buzgón fáradozó főúr, f. hó 8-án Keszthelyen, a gazdasági tanintézet egyik termében szép számu közönség előtt nagyérdékű borászati előadást tartott, melyben a bortermeles átlagának fokozása végett ajánlja a szőlőgazdák-nak a fajok jobb megválasztását, az elegyes ültetések elkerülését, a szorgalmas trágyázást, a szőlővesszőknek minél távolabb ültetését s a szorgalmas művelést. A bor minőségének emelését nagymértékben elősegíti a fehér fajoknak minél később eszközöndő szüretelése, míg a fekete szőlőkön mihelyt rohadást veszünk észre, azok szüreteléséhez rögtön hozzá fogunk; mert egyébként a nyert bor színét és ezáltal értékét veszti. — Főleg gond fordítandó a kellő erjesztésre; e célra ajánlja, hogy a must 15—18-nyi egyenlő hőmérsékű helyiségben erjesztessék, ami által 10—12 nap alatt az erjedés teljesen be lesz fejezve s az így erjesztett borok hosszabb szállításra is alkalmasak lesznek. Végül kiemeli, hogy boraink jövedelmezőségét nagy mértékben elősegítenék a boreladási szövetkezetek, melyeknek létesítését melegen ajánlja. A jelen voltak a legnagyobb figyelem- és érdeklődéssel hallgatták a szőlőtermeles emelését célzó intézkedések megismertetése érdekében tartott előadást. —

Batyú-bái tartatott f. hó 10-én este az olai volt földmalomnak alsó termében, mely e célra izlésezen volt felszítva. Kénc óra tájban Csicseri uram rágyújtott egy esárdásra s a jelen volt fiatalság ugyan kedvvel járta a ropogós esárdást. — A táncteremmel alakított helyiség telve volt táncolni vágyó fiatalokkal s ugyan csak égtek a szikrát szóró szem párok a jó kedvtől. — Éjfélkor az egész társaság az étteremmel alakított felső helyiségbe ment, ahol gazdag lakoma várt a megjelentekre. Étkezés után újból hozzátogtak a tánchoz, mely jó kedv között reggelig tartott. — Az első és második négyest 60 pár táncolta. A rendezőség nevében a megjelent hölgyeknek szíves közreműködésükért köszönetet mond *Kis Gábris.*

Gorcsakoff, az orosz birodalom kancellárja, az európai diplomaták legidősbje f. hó 11-én Baden-Badenben 85 éves korában elhunyt.

Puszt-szt-Lászlón f. hó 11-én szándékos gyújtogatás folytán tűz támadott és egy ház leégett; a kár 1500 firta becsültetett. Molnár István gyújtogató elfogattott s a kir. bíróságnak átadott.

A póstaualványok felvételét s azok, valamint az utánvételek kifizetését a kir. póstahivatalok a soproni kir. pénzügyigazgatóságnak f. hó 4-én 1765 sz. a. kelt rendelet értelmében vasár- és ünneppnapokon ezentúl csak délután 5 óráig fogják teljesíteni.

Zene-estély. A zala-szt-gróthi „jótékony négylet” s az önkényes „tüzoltó egylet” pénztárak javára 1883 március hó 26-án a nagyvendéglő termében, több műkedvelő közreműködésével, táncal egybekötött zene-estélyt rendez, melynek műsorozata: 1. „Te vagy, te vagy barna kis lány” magyar ábránd Székely Imrétől. Zongorán előadja: Németh Irma k. a. 2. „Du liebes Aug, du lieber Stern.” Éneklé: Steiner Berta k. a. 3. „Magyar ábránd.” Vonós kísérettel hegedűn előadja: Berger Jenő ur. 4. „Zampa.” Heroldtól. Zongorán előadják 4 kézre: Botfi Mariska k. a. és Glazer Gyula ur. 5. Magyar népdalok. Zongora kíséret mellett éneklé: Steiner Berta k. a. 6. „Tetemre hívás” Arany Jánostól. Szavallja: ifju Németh Zsigmond ur. 7. „Le Tintamare” A. E. Müllertől. Zongorán előadja: gróf Beththyány József ur. 8. Rákóczy induló felett ábránd. Hegedűn előadja: Berger Jenő ur. Glazer Gyula ur zongora kísérete mellett. Az előadást tánc követi. Helyárak: körszék 1 firt., ülő hely 80 kr., álló hely 60 kr. — Kezlete 8 órakor.

A világ vége és egy párizsi munkásgyűlés képe. Egy f. é. március 4-én kelt párizsi magán levélből közöljük a következő sorokat: „Gyerek egyél mert jól állnak a vetések”, mondja az oláh ember fiának, — én meg azt mondom: egyél akárhogy állnak a vetések, — 1886-ig valahogy csak megélnék, azontul meg ugy sem kell semmi, mert épen most olvasom egy csillagász cikkét, hogy 1886 után a világ történelem lapjai oly üresek lesznek mint az általam benem írott sorok; ugyanis egy régi jövedölés szerint:

„Quand George Dieu crucifiera
Et Marc le resuscitera
Et Saint Jean le portera
Le fin du monde arrivera”
töt diákosan lefordítva:
„Ha Gyuri Isten felleszít
És Markus öt feltámaszt
A János meg öt levezti
A világ vége eljöví”

Ez pedig lesz 1886-ban, a midőn Nagy-Péntek Szent György napra, husvét Mark napra és Urnap junius 24-re vagyis Szent-Iván napjára esik. — Qui vivra verra. De bár az ily jövedölmondóknak mai napság nem hisz senki, — hanem inkább készülnek csinálni eseményeket, melyekkel belehessen írni a világ történelem lapjait; ime ahhoz egy kis mozzanat, a mi most még ugyan csak „ein Streich in's Wasser” mint a jezsuita pater mondá, midőn a Reichsrathban a jezsuiták kiűzetése iránti indítványt tárgyalták, — de ki tudja hogy valamikor nem nöheti e ki magát. Tegnap előtt pénteken este a nagy hanggal összehívott munkás gyűlésen voltam, ott volt „la citoyenne Louise Michel,” — „Dijon” kommunista író, — továbbá „la belle citoyenne” a szép polgárnő. Ez egy szép kisasszony, kinek édes atyja „colonel” ezredes volt a commun hadseregében, és mint ilyen agyonlőve lett. Képzelheted, hogy volt nagy hajtsza, sokszor a lárma zaj oly fokra hágott, hogy a mellettem kiabáló sem értettem. Elnöki esengetyü? Ép oly határu, mint ha a zulu kafferokat szép szóval akarná valaki rendre utasítani. A szónokok szavaiból főkép csak a „barriade” „dinamit” „petrol” „guillotine” jelentős szavak hallatszóttak ki leggyakrabban. Beszélt sok „notabilitas”, indítványozák többek között, hogy minden arrondissement válaszzson egy 20 tagu bizottságot. Ez a törvény hatalma alatt nem fog állani. (?) Teendője állandó barrikádokat építeni, hogy mikor a polgároknak szükségük lesz rá, oda vonulhassanak.

Kell létesíteni állandó „committee revolutionnaire-t“ „forradalmi bizottság-ot“ parceque nous sommes les revolutionnaires „mert mi forradalmárok vagyunk.“ Egy valaki elküldte magát „vive le dynamit“ a háta megitt álló megdöbbenve kiáltá segélyül „Cames-casse!“ — erre azután őt kidobták, a gyűlés meg folyt tovább. — Beszél Dizon is, többek közt ezeket mondá: „Mit akarnak a praetendensek? Hogy majd a képviselők helyre fogják törvényesen állítani a királyságot. Akkor rettegjenek és átkozzák születésük napját, mert emberi jogainkat vissza fogjuk vivni, mint tették diés őseink. Eljen az erőszak és dynamit, mely akkor jogainkat helyre állítja! — Ugye hogy mokány gyerekek? — ma nagy gyűlés lesz a lyoni elítéltekért, oda nem megyek el, elég vala egyszer végig nézni a comediát. Azért mentem főkép, hogy hallhassam és láthassam a hirre kapott polgárnő Louise Michelt. — Láttam!

Követésre méltó intézkedés. Mivel az ideai izraelita purimünnep épen nagypéntekre, mint a kath. vallás legkomolyabb ünnepeinek egyikére esik, ezen okból a „Pester Lloyd“ értesítése szerint a zágrábi izraelita hitközség előjárósága elhatározta, hogy felkéri az izr. esküdtájakat és esküdtartókat, ne engedjék meg, mikép hozzátartozóik az ideai purimünnep alkalmával az utcákon álaraban megjelenjenek. — Ohajtandó volna, ha a helybeli izr. hitközség, e szép példát követné s intézkedésének azon eredménye lenne, hogy a máskor purimnapokon divó álarcos menetekről s utcái zajtól ez évben tartózkodnának!

Betörések. Bellatinczról értesítenek bennünket, hogy ott a kisbíró f. hó 8-án két betörőt fogott el, a kik a betörést hogy rendszeresen üzték, mutatják a náluk talált különféle betörő eszközök, élesre köszörült nagy kések. E corpus delicti-ken kívül mintegy 5—6 frt találtott náluk tisztán részpenzben.

Táncvigalom. A zalaegerszegi mézszáros ifjuság f. hó 26-án a „Zöldfa“ vendéglő nagy termében az újonnan építendő kórház javára zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj: személyenkint 50 kr., családjegy 1 frt.

A zalabéri ifjuság f. évi március hó 26-án a tüzfészkendő vételári alap javára az „Arany-Szarvas“ vendéglő nagy termében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: személyjegy 60 kr., családjegy 1 frt. Kezdeté 8 órakor.

Vásárnapi megvaltoztatása. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 11028 sz. a. kelt rendeletével megendítte, hogy Zalamegye területéhez tartozó Beeschely községben, a f. hó 19-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. hó 20-án tartassék meg. —

Egy éves méncsikók vásárlása tartatott f. hó 16-án Zala-Egerszegen. Elővezettetett 28, melyből az állam részére megvásároltatott 7. — A megvett csikókért szép árt fizettek. —

Véletlen halál. Kiss János sármelléki lakos, ki Lucz János ugyanottani lakos kólyájában köfőjéssel foglalkozott, f. évi március hó 9-én este felé a leomló föld által agyonütöttet. —

Megfagyás. Horváth György kolon pusztai urodalmi béres f. hó 5-én a kolon pusztai határon keresztül vonuló árok partján megfagyva találtott. Az orvosrendőri vizsgálat a helyszínen teljesítettén kintint, hogy az illető f. hó 4-én az esti órákban a merenyei szőlőhegyről ittas állapotban indult haza felé, a Kolon-pusztá határára elvonul és vízzel telt árokban beleesett; innen a partra kímásztott s az ittaság álomságot idézván elő, elaludt, és minthogy rajta külérőszak nyomai észlelhetők nem voltak, a halál oka megfagyásnak állapított meg.

Irodalom.

Új könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten újabban megjelentek és szerkesztőségünkbe beküldettek: A közhazsnu család könyvtár 24, 25 füzet. Ára füzetenkint 40 kr. 24. füzet. A művészet a házában. Falke munkája után írta K. Beniczky Irma. 25. füzet. A leány érzelmei világa. Irta K. Beniczky Irma. Olesó könyvtár 147—155. füzet. 147. füzet. Gózlán Leo. Három ara egy koronára. Beszély. Franciából fordította Sz. E. Ára 20 kr. 148. füzet. Suonio. A hold regéi. Fimből fordította Vikár Béla. Ára 20 kr. 149. füzet. Orosz beszédek. Irta Puskin S., Gogoly Miklós, Krylov L., Dosztojevsky T. és Turgeniev. Oroszból fordította Csopoy László. Ára 80 kr. 150. füzet. Fáy András. Erzelgés és világ folyása. Beszély levelekben. Harmadik kiadás. Ára 30 kr. 151. füzet. Lever Károly. Viharban. Regény. Angolból fordította György Aladár. Ára 60 kr. 152. füzet. Legovér Ernő. Beatrix vagy a szimmiüvészet istennője. Szimmiü öt felvonásban. Ára 40 kr. 153. füzet. Csiky Gergely. Az első és második. Elbeszélés. Ára 30 kr. 154. füzet. Malot Hector. Pompon. Regény. Franciából fordította Sz. E. Ára 80 kr. 155. füzet. Berczik Árpád. Az igmándi kispap. Népszimmiü három felvonásban. Ára 30 kr. Szimmiü József Dr. A magyar nyelv rokoni. A nagy közönség számára. Ára 30 kr.

„Katholikusok öbredjetei“ című röpirat küldetett be szerkesztőségünkbe. Tartalma: Ery kis visszaemlékezés. Hivataltszerző kálmista consorcium. Parlament és kormány: Papi és világi képviselők. A generalis nem szereti. Az uték- és módoktól egész a Non possumus-ig. A Non possumus Mi következik ebből? Ára 40 kr. Kapható Goszleth Ferenc kiadóról (Üllői ut 3 sz.) A röpirat corollariuma a Tisza kormány megbuktatása azon okból, mert a katolikus értekek, uralma alatt veszeleztette vannak. Ebből kifolyólag a röpirat oly képviselők választását ajánlja a jövőben, a kik a katolikusok jogait és érdekeit országos érdekeknek tekintik s azoknak védelmére sikra s állni szent kötelességüknek ismerik.

Az első magyar általános biztosító társaság alapítása, fejlődése és jelenlegi állása. Emlékirat a társaság fennállásának huszonöt éves évfordulója alkalmából 1883 március 13-án — című alkalmi mű küldetett be szerkesztőségünkbe. Mint tudva van, ezen derék és a szó szoros értelmében magyar társulat e hó 13-án ülte meg 25 éves fennállásának ünnepét. Ez alkalomból adatott ki e fentebbi mű, mely részletes n ismert meg bennünket a társulat alapításával, fejlődésével és jelenlegi állásával, végül táblázatos kimutatásban közli azon összegeket, melyeket a társulat keletkezése óta tűz- és jégkár biztosításokra, valamint életbiztosításokra kifizetett, úgy az egyes években jöteknny célra megszavazott összegeket. Mint tudva van, ez eleterős társulat a jöteknny-ár terén mindig az első között volt nevezetes adományaival. Közhazsnu célokra mintegy 170 ezer frtot áldozott

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ hivatalos Értesítő-je.

71. 1883.

Fackh Gedő urnál Badacsonyban 50 hecto-liter ó és új többnyire fajbor van eladó.

Szigethy Antal s. k. titkár.

Felölös szerkesztő s kiadó-tulajdonos: UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

3861 n. i. 1883.

Zalavármegye alispánjától.

Pályázat.

Zalamegye törvényhatósági bizottsága 1883. évi február hó 19-én tartott közgyűlésének 3934 2. jk. szám alatt hozott s a nagyméltóságú m. kir. Belügyministerium folyó évi 13.500 sz. rendeletével helybenhagyott határozata alapján, a megye részére engedélyezett 11. közigazgatási gyakoronoki állomásra ezenel pályázat hirdet-ték.

A pályázati folyamodványban igazolandó az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában meghatározott képzettség, illetőleg az idézett törvény 3 §. d) pontjában előirt szabályszerű tanfolyam elvégzése, ez utóbbi minősítvénynyel bírókra nézve mindazáltal a törvény 5. §-ának végbekezdésében előirt feltétel alatt.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy a fent megvabott kellekeket igazoló pályázati folyamodványaikat a jelen hirdetésménynek a hivatalos lapban harmadszori megjelenésétől számított négy hét alatt, és pedig közhivatalban állók hivatali főnökük, mások illetékes közigazgatási hatóságuk utján alulirothoz annál bizonyosabban benyújtsák, mert az elkéssetten érkezett, vagy szabályellenesen beadottkérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi március hó 13-án.

Svastits Benó s. k.

40. 1—1.

alispán.

51. sz. v. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 592. v. 1883. számú végzése által Gättinger A. és fia gráci lakos végrehajtatók javára Fischer Lajos zalaegerszegi lakos ellen 270 frt 85 kr. tőke és ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 663 frt 50 kr-ra becsült nagylengyeli gőzmalom és gőzmozdony fele, ormándlaki erdőn 40 öl tölgyfa, 4 öl bükk fa és 10 1/2 új vágott cserfából álló ingóságoknak nyilvános árverés utján leendő elatása elrendeltétvén, ennek a helyszínen vagvis Nagy-Lengyelben és ezután az ormándlaki erdőn leendő eszközölsére

1883. évi március hó 28-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kitézetik és abhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi mártius hó 12-én.

Nemes Sándor s. k.

41. 1—1.

kir. bir. végrehajtó.

Mindenemű fogfájás, még ha a fogak lyukasak vagy törötték is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elhárítatik a híres

indiai kivonat

(indischer Extrakt) által. E kitinő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 krajival Zala-Egerszegen egyedül Hollosy József gyógyszerész urnál kapható. 5 *—7.

Pályázat.

Zala-Egerszeg mezőváros közegészségügyi bizottsága a megüritült községi kórházi főorvosi állomásra ezenel pályázatot hirdet, melylyel évi 40 frt tiszteletdíj van egybekapcsolva. Pályázhat ezen állomásra minden okleveles orvos vagy orvostudor. A pályázni kívánók kéretnek kérvényeiket f. é. ápril hó 1-ig a z-egerszegi közegészségügyi bizottság elnökéhez benyújtani. Zala-Egerszeg, március hó 5-én 1883.

Hollósy József biz. elnök.

36. 3—2.

Páukovich György biz. jegyző.

A philadelphiai egyetemi híres Tschickels tanár, ki Texas vidékén huzamos ideig a vörös bőrű indiánek gyógyászatát tanulmányozta — azon titokzatos felfedezést tette, miszerint ezen népfaj a rekedtség, köhögés, nehézfélékezés, a tüdőnek elnyálkásodása alkalmával az ottani rengeteg erdőben termő gyogyfüvet megforrázva használja, melynek használata után a várt eredményt teljes sikerrel eléri.

Tschickels tanár ezen gyogyfüvek tartalmából vegyibontás szerint czukorkakát, s mell-szörpöt készített s azt a szenvedő emberiségnek mint biztos gyogyszert szives volt ajánlani.

Hogy pedig a híres Tschickels tanár felfedezése reánk mint európaiakra áldásos adomány, bizonyítja azon örvedetes körülmény, melyről minden tüdő-betegségben szenvedőknek meggyőződniök volt szerencsése, s mint ilyen biztos szer, mely már évek óta a legnagyobb sikerrel olyan tért hódított, hogy most már, mint világghírű gyogyyszer, becsátatuk az emberiség rendelkezésére.

Egy nagy üveg mell-szörp 1 frt, egy kis üveg 50 kr., egy skaluja mell-pasztila 20 kr.

Az amerikai gyogyfü kivonatu mell-szörp és mell-pasztilák európai székülkülsői vezér-raktárnoka, STRAUSZ A. BUDAPESTEN.

Kapható: Zala-Egerszegen, Hollósy József gyógyszerésznel. 27. 5—3.

A legjövödelmezőbb értékpapír

ez időszerint

a budapesti Pannónia gőzmalom részvény.

Egy darab ára ma a (1883. március 6.) 1250 frt.

mely után 1882-re 100 forint osztalék fizetett. Jövő dehez tehát 12% -ot.

A legutóbbi 8 év átlagos osztaléka 140 forint!

Eladom e részvényeket a napi árfolyamon készpénz fizetéssel mellett 1% jutalék számításával. A megrendelésnél darabonkint 1200 forint előre be-küldendő, a többi utánvétellel egyenlítették ki. —

Részletes töllesztésre is eladom e részvényeket aként, hogy 350 forint darabonkint mint előleg beküldetik és a hátralék jelenleg 7%-os folyó kamattal együtt tölztés szerinti részletekkel tölztethető. A jutalék ez esetben 2%.

Megrendelések melébb eszközölsendők, mert a papírárfolyama tekintve jövödelmezőségét csakhamar emelkedni fog.

WURDA ADOLF banküzlete Veszprömben.

Magyar és osztrák vöröskereszt sorsjegyek készpénz fizetéssel mellett és 1 és 2 forintos havi részletfizetésekre kaphatók. — 37. 3—2.

Kitüntettetett Bács, Triest 1882, Kecksemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpasztilla, általános ismert és kitüntettet szer köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen elamyra, hogy számos bel- és külföldi szak-tudós e nembn a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajéros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyogyszertárában kaphatók. —

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapasztillák mindenféle gyomorhajok, emésztéshány, gyomorhév, béltünyaság, görvény, halvány-ság, ismétlődő főtájás ellen. Ezen pasztillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lelek-zést — Egy eredeti dohoz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohövény cukorkái (liche is carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési csillapító szer, igen kellemes gyümöles-izűek, különösen óják a lé zési szerveket a száradástól. Szónokok, bírők, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, el re mulaszszák ezen kitinő cukrokat használni. Jóságuk dacára könnyen besze-rezhetők; egy dohoz 15 kr.

Egger val. mandula formájú malá-lata bonbon Csomagolva valódi amerikai hártva-papírzsacsokban. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gére kiszáritás ellen igen tiszta malá-takivonatokból és cukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek eredeti áron kaphatók: Zala-Egerszegen Hollósy József; Nagy-Kanizsán Belus József és Práger Béla, Szombathelyen Rudolf Alajos és Simon Gyula gyogyyszerészeknél. — 30. *—2.